

Seat No.: \_\_\_\_\_

Enrolment No. \_\_\_\_\_

**GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY**  
**DIPLOMA ENGINEERING – SEMESTER – I/II • EXAMINATION – SUMMER- 2017**

**Subject Code: 3320101**

**Date: 05 - 06 -2017**

**Subject Name: Applied Mathematics-II**

**Time: 10:30 AM TO 01:00 PM**

**Total Marks: 70**

**Instructions:**

1. Attempt ALL questions.
2. Make Suitable assumptions wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks.
4. Use of SIMPLE CALCULATOR is permissible. (Scientific/Higher Version not allowed)
5. English version is authentic.

**Q.1** Fill in the blanks using appropriate choice from the given options.

**14**

(યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલીજગ્યા પુરો)

1 If  $z = -4 + 3i$  , then  $|z| =$  \_\_\_\_\_.

- a. 7                      b. 25                      c. 5                      d. -1

૧ જો  $z = -4 + 3i$  , હોય તો  $|z| =$  \_\_\_\_\_.

- અ. 7                      બ. 25                      ળ. 5                      ડ. -1

2  $i^{2n} + i^{2n+1} + n^{2n+2} + n^{2n+3} =$  \_\_\_\_\_.

- a. i                      b. -1                      c. 1                      d. 0

૨  $i^{2n} + i^{2n+1} + n^{2n+2} + n^{2n+3} =$  \_\_\_\_\_.

- અ. i                      બ. -1                      ળ. 1                      ડ. 0

3 The conjugate complex number of  $\frac{2-i}{2+i}$  is \_\_\_\_\_.

- a.  $\frac{3}{5} - \frac{4}{5}i$                       b.  $\frac{4}{5} + \frac{3}{5}i$                       c.  $\frac{4}{5} - \frac{3}{5}i$                       d.  $\frac{3}{5} + \frac{4}{5}i$

૩  $\frac{2-i}{2+i}$  ની અનુબદ્ધ સંકરસંખ્યા \_\_\_\_\_ છે.

અ.  $\frac{3}{5} - \frac{4}{5}i$       બ.  $\frac{4}{5} + \frac{3}{5}i$       ળ.  $\frac{4}{5} - \frac{3}{5}i$       ળ.  $\frac{3}{5} + \frac{4}{5}i$

4 If  $f(x) = \frac{x}{x-1}$  ( $x \neq 1$ ) then,  $\frac{f(a)}{f(a+1)} = \underline{\hspace{2cm}}$ .

a.  $f\left(\frac{a}{a-1}\right)$       b.  $f(a^2)$       c.  $2f(x)$       d.  $f\left(\frac{2a}{1-a}\right)$

૪ જો વિધેય  $f(x) = \frac{x}{x-1}$  ( $x \neq 1$ ) હોય તો,  $\frac{f(a)}{f(a+1)} = \underline{\hspace{2cm}}$ .

અ.  $f\left(\frac{a}{a-1}\right)$       બ.  $f(a^2)$       ળ.  $2f(x)$       ળ.  $f\left(\frac{2a}{1-a}\right)$

5  $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{2^{3x} - 3^{2x}}{x} = \underline{\hspace{2cm}}$ .

a.  $\frac{8}{9}$       b.  $\log_e\left(\frac{9}{8}\right)$       c.  $\log_e\left(\frac{8}{9}\right)$       d. 1

૫  $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{2^{3x} - 3^{2x}}{x} = \underline{\hspace{2cm}}$ .

અ.  $\frac{8}{9}$       બ.  $\log_e\left(\frac{9}{8}\right)$       ળ.  $\log_e\left(\frac{8}{9}\right)$       ળ. 1

6  $\frac{d}{dx} (\sin^{-1} x + \cos^{-1} x) = \underline{\hspace{2cm}}$ .

a.  $\frac{1}{1-x^2}$       b.  $\frac{2}{\sqrt{1-x^2}}$       c.  $\frac{-2}{\sqrt{1-x^2}}$       d. 0

૬  $\frac{d}{dx} (\sin^{-1} x + \cos^{-1} x) = \underline{\hspace{2cm}}$ .

અ.  $\frac{1}{1-x^2}$       બ.  $\frac{2}{\sqrt{1-x^2}}$       ળ.  $\frac{-2}{\sqrt{1-x^2}}$       ળ. 0

7  $\frac{d}{dx} (e^{-\log x^2}) = \underline{\hspace{2cm}}$ .

a.  $\frac{-1}{x}$       b.  $\frac{-2}{x^2}$       c.  $\frac{1}{x^2}$       d.  $\frac{2}{x^2}$

૭  $\frac{d}{dx} (e^{-\log x^2}) = \underline{\hspace{2cm}}$ .

અ.  $\frac{-1}{x}$       બ.  $\frac{-2}{x^2}$       ળ.  $\frac{1}{x^2}$       ળ.  $\frac{2}{x^2}$

8 If  $x = at^2$  and  $y = 2at$  then,  $y_1 = \underline{\hspace{2cm}}$ .

a. t      b. at      c.  $\frac{1}{t}$       d.  $\frac{a}{t}$

૮ જો  $x = at^2$  અને  $y = 2at$  હોય તો  $y_1 =$  \_\_\_\_\_.

અ.  $t$

બ.  $at$

ક.  $\frac{1}{t}$

દ.  $\frac{a}{t}$

9 If  $\sqrt{x} + \sqrt{y} = \sqrt{3}$  then  $\frac{dy}{dx} =$  \_\_\_\_\_.

a.  $\sqrt{\frac{x}{y}}$

b.  $-\sqrt{\frac{y}{x}}$

c.  $-\sqrt{\frac{x}{y}}$

d.  $\sqrt{\frac{y}{x}}$

૯  $\sqrt{x} + \sqrt{y} = \sqrt{3}$  હોય તો  $\frac{dy}{dx} =$  \_\_\_\_\_

અ.  $\sqrt{\frac{x}{y}}$

બ.  $-\sqrt{\frac{y}{x}}$

ક.  $-\sqrt{\frac{x}{y}}$

દ.  $\sqrt{\frac{y}{x}}$

10  $\int e^{5x} dx =$  \_\_\_\_\_.

a.  $5e^{4x}$

b.  $\frac{e^{5x}}{5}$

c.  $\frac{e^{4x}}{4}$

d.  $e^{5x}$

૧૦  $\int e^{5x} dx =$  \_\_\_\_\_.

અ.  $5e^{4x}$

બ.  $\frac{e^{5x}}{5}$

ક.  $\frac{e^{4x}}{4}$

દ.  $e^{5x}$

11  $\int \frac{dx}{x^2-25} dx =$  \_\_\_\_\_.

a.  $\frac{1}{10} \log \left| \frac{x-5}{x+5} \right|$

b.  $\frac{1}{10} \log \left| \frac{5+x}{5-x} \right|$

c.  $\frac{1}{2} \log \left| \frac{x-5}{x+5} \right|$

d.  $\frac{1}{2} \log \left| \frac{5+x}{5-x} \right|$

૧૧  $\int \frac{dx}{x^2-25} dx =$  \_\_\_\_\_.

અ.  $\frac{1}{10} \log \left| \frac{x-5}{x+5} \right|$

બ.  $\frac{1}{10} \log \left| \frac{5+x}{5-x} \right|$

ક.  $\frac{1}{2} \log \left| \frac{x-5}{x+5} \right|$

દ.  $\frac{1}{2} \log \left| \frac{5+x}{5-x} \right|$

12  $\int_0^e \log x dx =$  \_\_\_\_\_.

a. 1

b. 0

c. e

d. e-1

૧૨  $\int_0^e \log x dx =$  \_\_\_\_\_.

અ. 1

બ. 0

ક. e

દ. e-1

13 The degree of the differential equation  $\sqrt[3]{\frac{d^2y}{dx^2}} = \sqrt{\frac{dy}{dx}}$  is \_\_\_\_\_.

- a. 1                      b. 2                      c. 3                      d. 6

૧૩ વિકલ સમિકરણ  $\sqrt[3]{\frac{d^2y}{dx^2}} = \sqrt{\frac{dy}{dx}}$  નું પરિમાણ \_\_\_\_\_ છે.

- અ. 1                      બ. 2                      ક. 3                      ડ. 6

14 The integrating factor for the differential equation  $\frac{dy}{dx} - 2y = \cos x$  is \_\_\_\_\_.

- a.  $2x$                       b.  $-2x$                       c.  $e^{-2x}$                       d.  $e^{2x}$

૧૪ વિકલ સમિકરણ  $\frac{dy}{dx} - 2y = \cos x$  નો સંકલ્પકારક અવયવ \_\_\_\_\_ છે.

- અ.  $2x$                       બ.  $-2x$                       ક.  $e^{2x}$                       ડ.  $e^{-2x}$

Q.2 (a) Attempt any two કોઈપણ બે ના જવાબ આપો.

06

1.  $\lim_{x \rightarrow \infty} (\sqrt{x^2 + x + 1} - \sqrt{x^2 + 1})$  : evaluate .

૧.  $\lim_{x \rightarrow \infty} (\sqrt{x^2 + x + 1} - \sqrt{x^2 + 1})$  : મેળવો.

2. Evaluate :  $\lim_{x \rightarrow 0} (1 + \frac{2x}{5})^{\frac{7}{x}}$

૨. મેળવો :  $\lim_{x \rightarrow 0} (1 + \frac{2x}{5})^{\frac{7}{x}}$

3.  $\lim_{\theta \rightarrow 0} \frac{\tan \theta - \sin \theta}{\theta^3}$  evaluate it

૩.  $\lim_{\theta \rightarrow 0} \frac{\tan \theta - \sin \theta}{\theta^3}$  : મેળવો.

(b) Attempt any two કોઈપણ બે ના જવાબ આપો.

08

1. If  $f(x) = \log \left( \frac{1-x}{1+x} \right)$  then prove that ,  $f\left(\frac{2x}{1+x^2}\right) = 2f(x)$

૧. જો  $f(x) = \log \left( \frac{1-x}{1+x} \right)$  હોય તો સાબિત કરો કે ,  $f\left(\frac{2x}{1+x^2}\right) = 2f(x)$

2. Evaluate it :  $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^3 - x^2 - 5x + 6}{x^2 - 5x + 6}$  .

૨. મેળવો :  $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^3 - x^2 - 5x + 6}{x^2 - 5x + 6}$ .

૩.  $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n(1^2 + 2^2 + 3^2 + \dots + n^2)}{(1^3 + 2^3 + 3^3 + \dots + n^3)}$  : evaluate it.

૩.  $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n(1^2 + 2^2 + 3^2 + \dots + n^2)}{(1^3 + 2^3 + 3^3 + \dots + n^3)}$  : મેળવો.

**Q.3 (a)** Attempt any two કોઈપણ બે ના જવાબ આપો.

**06**

1. Find derivative of  $2x^2 - 3x$  by first principal of derivative.

૧.  $2x^2 - 3x$  નું વિકલન ના પ્રથમ સિધ્ધાંતથી શોધો.

2. Obtain  $\frac{dy}{dx}$  for  $y = \log \sqrt{\frac{a+x}{a-x}}$ .

૨.  $y = \log \sqrt{\frac{a+x}{a-x}}$  માટે  $\frac{dy}{dx}$  શોધો.

3. If  $y = \sin(x + y)$  then find  $\frac{dy}{dx}$ .

$y = \sin(x + y)$  માટે  $\frac{dy}{dx}$  મેળવો..

**(b)** Attempt any two કોઈપણ બે ના જવાબ આપો.

**08**

1. The area A of a circle of diameter d is given for the following table, then calculate the area of the circle by Newton's forward interpolation formula when its diameter d is 82.

X	80	85	90	95	100
y	5026	5674	6362	7088	7854

૧. કોઈ વર્તુળનું શ્રેત્રફળ A તથા તેનો વ્યાસ d નીચેના ટેબલ દ્વારા દર્શાવેલ છે, તો ન્યુટન ના ફોરવર્ડ ઇન્ટરપોલેશન ના સુત્રની મદદથી જ્યારે વ્યાસ 82 હોય ત્યારે શ્રેત્રફળ શોધો.

X	80	85	90	95	100
y	5026	5674	6362	7088	7854

2. If  $y = A \cos pt + B \sin pt$ , prove that  $\frac{d^2y}{dt^2} + p^2y = 0$ .

૨. જો  $y = A \cos pt + B \sin pt$ , હોય તો સાબિત કરો કે,  $\frac{d^2y}{dt^2} + p^2y = 0$ .
૩. The equation of the motion of a particle is  $t^3 + 2t^2 - 3t + 5 = 0$  Find the velocity and acceleration of the particle at  $t = 1$  and  $t = 2$  seconds.
૩. એક કણ ની ગતિ નું સમિકરણ  $t^3 + 2t^2 - 3t + 5 = 0$  છે, તો  $t = 1$  અને  $t = 2$  સેકન્ડ પર વેગ અને પ્રવેગ ના મુલ્યો શોધો.

**Q.4 (a)** Attempt any two કોઈપણ બે ના જવાબ આપો.

**06**

૧.  $\int \frac{\sin^3 x + \cos^3 x}{\sin^2 x \cos^2 x} dx$  : evaluate it.

૧.  $\int \frac{\sin^3 x + \cos^3 x}{\sin^2 x \cos^2 x} dx$  : મેળવો.

૨.  $\int x^2 \log x dx$  : evaluate it.

૨.  $\int x^2 \log x dx$  : મેળવો.

૩.  $\int \frac{1}{e^x + e^{-x}} dx$  : evaluate it.

$\int \frac{1}{e^x + e^{-x}} dx$  : મેળવો.

**(b)** Attempt any two કોઈપણ બે ના જવાબ આપો.

**08**

૧.  $\int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\sqrt[3]{\sin x}}{\sqrt[3]{\sin x} + \sqrt[3]{\cos x}} dx$  : evaluate it.

૧.  $\int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\sqrt[3]{\sin x}}{\sqrt[3]{\sin x} + \sqrt[3]{\cos x}} dx$  : મેળવો.

૨. Find the area bounded by the curve  $y = x^2 + x + 1$ , x-axis and  $x = 1$ ,  $x = 2$ .

૨. વક્ર  $y = x^2 + x + 1$  તથા, x- અક્ષ,  $x = 1$ ,  $x = 2$  દ્વારા ઘેરાયેલા પ્રદેશ નું શ્રેત્રફળ શોધો.

૩. Using Lagrange's interpolation formula, find the value of y-corresponding to  $x = 10$ , from the following table.

X	5	6	9	11
Y	12	13	14	16

૩. લંગ્રાજે ના ઇન્ટર્પોલેશન સુત્ર નો ઉપયોગ કરીને  $x = 10$  પર  $y$  નું મુલ્ય શોધો. .

X	5	6	9	11
Y	12	13	14	16

**Q.5 (a)** Attempt any two કોઈપણ બે ના જવાબ આપો.

06

1. Find the square root of the complex number :  $4 - 4\sqrt{3}i$  .

૧. સંકર સંખ્યા  $4 - 4\sqrt{3}i$  નું વર્ગમૂળ શોધો.

2. Prove that  $\left(\frac{\cos \theta + i \sin \theta}{\sin \theta + i \cos \theta}\right)^4 = \cos 8\theta + i \sin 8\theta$ .

૨. સાબિત કરો કે :  $\left(\frac{\cos \theta + i \sin \theta}{\sin \theta + i \cos \theta}\right)^4 = \cos 8\theta + i \sin 8\theta$ .

3. Solve the equation :  $x(1 + y^2)dx - y(1 + x^2)dy = 0$ .

૩. વિકલ સમિકરણ  $x(1 + y^2)dx - y(1 + x^2)dy = 0$  નો ઉકેલ શોધો.

**(b)** Attempt any two કોઈપણ બે ના જવાબ આપો.

08

1. If  $z_1 = 2 - 3i$  and  $z_2 = -3 + i$  then find  $z_1 + z_2$  ,  $z_1 - z_2$  ,  $z_1.z_2$  and also  $z_1/z_2$ .

૧. જો  $z_1 = 2 - 3i$  અને  $z_2 = -3 + i$  હોય તો ,  $z_1 + z_2$  ,  $z_1 - z_2$  ,  $z_1.z_2$  તથા  $z_1/z_2$  શોધો.

2. Solve the given differential equation:  $x \frac{dy}{dx} + 2y = \log x$  .

૨. વિકલ સમિકરણ  $x \frac{dy}{dx} + 2y = \log x$  ઉકેલો.

3. By using Newton`s backward interpolation formula , find  $y$  at  $x = 0.5$ .

X	0	1	2	3	4
Y	1	0	5	22	57

૩. ન્યુટન ના બેકવર્ડ ઇન્ટર્પોલેશન ના સુત્ર ની મદદ થી  $x = 0.5$  પર  $y$  શોધો..

X	0	1	2	3	4
Y	1	0	5	22	57

\*\*\*\*\*